

“No podem tenir guetos culturals i lingüístics”

Som quasi a la meitat del mandat. Quins eixos de la vostra política cultural heu pogut implantar i quins no?

—Els eixos són definits. Un dels més importants és l'ajut al coneixement de la nostra literatura, per mitjà del projecte “Mallorca, terra de literatura”, que és una de les apostes més importants; i igualment recuperam la literatura oral dels glosadors. I, en política cultural en general, allò de què em sent més orgullosa és de la tasca que fa el Teatre Principal, tant per la programació com per l'ajut que dona al teatre que es fa a la nostra terra. Per ventura allò que menys hem pogut implantar, a causa de la manca de finançament, és una aposta decidida pel patrimoni, és a dir, poder adquirir edificis d'interès cultural.

—Entre els quals hi ha els castells roquers, que són de propietat privada.

—Sí. Els casos de castells que són propietat privada són una qüestió complexa. A compte de l'1% d'inversió cultural de l'estat, se'ls ha de mantenir en bon estat, però són els propietaris, que han de demanar ajudes. I és cert que hi ha algun propietari que no en demana...

—Com el d'Alaró.

—Exacte.

—No és fàcil d'entendre que un castell tan emblemàtic, d'importància arquitectònica, artística i històrica com aquest, estigui tan deixat de la mà de l'administració.

—El govern de l'estat ja ens hauria d'haver comunicat quina part exacta és propietat seva i quina és privada. Però el fet cert és que encara no ens ho ha dit. Cada setmana telefon al ministeri i em diuen que sí, que la setmana que ve... i així van passant mesos i mesos. I el problema és greu, perquè el castell té algunes parts en mal estat que requereixen intervenció immediata.

—I el propietari?

Joana Lluïsa Mascaró (Alaior, 1959), mestra de professió, és la vice-presidenta del Consell de Mallorca i consellera de Cultura i Patrimoni.

—Doncs necessitam el seu permís per a entrar-hi. Li hem fet una proposta de conveni per a arranjar les parts que calgui del castell. Fins i tot, en un moment determinat, li oferirem una compensació anual de 6.000 euros... I res, no ha volgut fer res.

—No ho entenc. Perquè crec que la llei l'obliga.

—Efectivament, té l'obligació legal de mantenir-lo en bon estat.

—I doncs?

—Doncs estam així. Ell hi està obligat legalment, l'administració —nosaltres— li ofereix d'arranjar allò que calgui... però no ho vol. Ni tan sols ens hi deixa entrar. Comprenc que no s'entengui, però la cosa va així. Hem d'esperar la resposta del ministeri. Quan sapiguem que el castell té la part privada que tingui, aleshores, si el propietari continua sense permetre'ns-hi l'entrada, no ens quedarà cap més remei que acudir al jutjat.

—A Mallorca hi ha molts d'edificis emblemàtics que les administracions adquireixen i que llavors no se sap ben bé quin ús tenen.

—D'aquests edificis emblemàtics, n'hi ha de dues menes. Uns són els immobles que ja són propietat de l'administració. És el cas de la Misericòrdia, l'edifici civil més gran de les Balears, que és propietat del Consell i on tenim les nostres oficines (de Cultura i Patrimoni, a més d'uns arxius, biblioteca i

més serveis). Passa que és tan gran que la reforma i l'habilitació es fan a poc a poc, igual com, salvant les distàncies, en alguns altres edificis públics en les mateixes circumstàncies. Un altre tipus és el que s'adquireix, com és ara el que s'ha comprat no fa gaire a Lluçmajor per fer-hi el museu de Toni Catany [el famós fotògraf mallorquí]. Es tracta de conservar una casa amb valors històrics o arquitectònics, o ambdós alhora, i destinar-la a un ús cultural. Que crec que és una via d'actuació molt bona. Passa que tenim, a causa de la manca de finançament, molt pocs recursos per a dedicar-hi.

—Perdonau que hi insistesqui, però, deixant de banda què fa el Consell en aquest àmbit, em fa la sensació que l'administració en general sovint compra edificis i llavors no sap què fer-ne...

—És cert que passa alguna vegada. Es compra un edifici per preservar-lo, però sense tenir clar quin ús s'hi podrà donar. Aquest problema hi és, no us diré que no. No és el nostre cas. Seria bo que tota administració tingués clar, a l'hora d'adquirir un edifici, què hi vol fer.

—Si haguéssiu de definir breument l'objectiu que perseguiu amb la vostra gestió, que diríeu?

—Sense dubte, perseguiu —i crec que ho anam aconseguint— de descentralitzar la política cultural arreu de tots els pobles de Mallorca. Ho fem a través d'ajudes a l'activitat cultural a cada municipi, a través de la dotació de la xarxa de biblioteques... Tot i que tenim la Misericòrdia com a gran centre, volem descentralitzar al màxim la política cultural, donar joc a tots els municipis perquè puguin fer totes les activitats que creguin oportunes.

—Ja que parlau de pobles, em fa la sensació que a Mallorca sovint es destinen molts diners públics a multiplicar escenaris de cultura sense gaire sentit. Per exemple, tenim teatres o auditoris a molt poca distància l'un de l'altre... i amb moltes cadires buides a cada espectacle o representació. No és dilapidar diners públics?

—És cert que a vegades no s'entén. Quan vénen companyies de fora no entenen gens ni mica que hagin d'actuar, posem per cas, a Palma i a un poble

a pocs quilòmetres. Però és així pel caràcter illenc. Cada poble vol tenir el seu espai. És ver que hem passat de no tenir infraestructures a tenir-ne per ventura moltes, i això requerirà especialitzacions. O, per assegurar l'ús públic dels edificis, que es puguin obrir a més activitats. Que siguin centres multifuncionals, que acullin espectacles, obres de teatre, però també reunions de veïns o quelcom semblant, és a dir, que s'usin al màxim en benefici de cada poble.

—**Malgrat no tenir-hi competències directes, què fa el Consell en normalització lingüística?**

—A banda de vetllar per la normalització interna de tots els departaments de la institució, hem emprat un projecte d'acolliment lingüístic, en col·laboració amb els ajuntaments. Començarem l'any passat a Sant Llorenç i sa Pobla, que són dos municipis on hi ha molta població nouvinguda. L'objectiu és que els nouvinguts siguin acollits des del primer moment per tal que coneguin l'especificitat lingüística i cultural del lloc on resideixen. A banda, us diré que és curiós d'observar com en alguns municipis la immigració d'estrangers benestants és gairebé invisible, tot i ser molt important. Ens fixam massa en els qui vénen de països pobres. L'objectiu general del projecte és que a través de tallers de cuina, de qualsevol cosa atraient, es vagin integrant. Perquè no podem tenir guetos culturals i lingüístics.

—**Les projeccions demogràfiques indiquen que d'aquí a nou anys Mallorca fregarà el milió d'habitants. Els polítics, en sou conscients a l'hora de dissenyar les polítiques d'integració lingüística, social, etc.?**

—Faré una autocrítica. Sovint el dia a dia se'ns menja, literalment, als qui som al capdavant de les institucions. D'una altra banda, és ben cert que el gran drama de la política és que pensam de quatre anys en quatre anys, en mandats o legislatures. Hauríem de ser més valents i pensar més enllà, però la realitat és que això es fa poc. Per poder pensar a llarg termini seria bo que en certs aspectes, aquells que consideram de país, no hi hagués disputa partidista. Per exemple, la llengua, l'educació... Hem de ser capaços d'arribar a uns acords bàsics, perquè, si no, certament

MIQUEL PAVERAS

“El drama de la política és que pensam de quatre anys en quatre anys. Hauríem de ser més valents i pensar més enllà”

MICHEL PAYERAS

“Crec que cal reforçar el PSM, sobretot territorialment, als municipis, que és on hi ha la força tradicional del partit”

—A vegades, des de fora, es percep un allunyament entre el PSOE i el Bloc, per una banda, i, per una altra, UM, en casos com el que comenteu del pla territorial, però també en algunes altres qüestions, que fan pensar que hi ha un perill de trencament del pacte...

—No crec que es trobi en perill, el pacte. Hi ha dificultats, però no pens que siguin motiu per a trencar. Ara bé, sí que és segur que hi haurà desmarcaments, però no més.

—El vostre partit, el PSM, ha de decidir enguany si repetirà el Bloc o no. Ja hi ha data?

—No, però serà passades les eleccions del juny, les europees. Segurament a la tardor.

—I què se'n pot esperar?

—El PSM n'és una part, del Bloc. Però n'hi ha tres més. Per tant, també caldrà esperar què diuen els altres sobre com avaluen el funcionament i quines idees tenen per al futur. Veig que cap part no es vol difuminar a favor del Bloc... No sé què passarà, però la cosa és difícil.

—I, particularment, què en pensau?

—Jo crec que cal reforçar el PSM. Sobretot territorialment, als municipis, que és on hi ha la força tradicional del PSM i que, en part, vàrem perdre en tot aquell debat [es refereix a les divergències internes que culminaren,

el 2006, en l'escissió del grup que posteriorment fundà Entesa per Mallorca]. En aquelles circumstàncies, el Bloc va ser pensat per a obtenir bons resultats a les zones metropolitanes de la badia, als municipis de Palma, Calvià... i la veritat és que no va funcionar gaire. Quan toqui, es decidirà el millor que calgui fer, però per jo la cosa més important, sigui quina sigui la decisió, és que reforcem el PSM.

—Com afronta les eleccions europees de juny, el PSM?

—Jo seria partidària d'un bloc nacionalista a tot l'estat. Però sé que és difícil. Basta veure com estam aquí, o a Catalunya... Vist el que hem vist i sentit el que hem sentit, és una opció realment molt, molt difícil; també perquè no hi veig gaire interès dels partits nacionalistes més grans. Així que l'altra possibilitat és anar-hi amb el grup europeu on hi ha integrats el BNG, ERC...

—Com veieu la situació política general, després de les eleccions a Galícia i País Basc?

—Doncs que els nacionalistes espanyols consoliden poder. Parlen molt de l'Espanya plural, però a l'hora de la veritat no hi creuen, no tenen interès a respectar la pluralitat. PSOE i PP tenen divergències, és cert, però en certes coses, com aquesta, estan d'acord.

Miquel Payeras

correm el risc de no poder superar reptes socials importants.

—Passem a una altra qüestió. Com van les relacions dins el tripartit (PSOE-Bloc-UM) que governa el Consell?

—Personalment, molt bé, i políticament doncs no hi ha gaires friccions, però sí que és cert que en alguns punts clau hi ha divergències. Com per exemple en la reforma del pla territorial de Mallorca. UM té un model de desenvolupament allunyat del nostre (del Bloc).

